

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Affectuum suorum moderator.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Quin lanient mundum. Tanta est discordia fratrum.

Obsistit tamen illis Hippotades, & imperio continet ac compescit, non minis tantum ostentatis, & objectis postibus: sed verbis etiam placidioribus, & ad mitigandum aptis. Hinc Maro. 1. *Aeneid.*

----- mollitque animos, & temperat iras.

Idem de eodem canit: quod

Et premere, & laxas sciret dare jussus habenas.

Ethica.

I. (a) Hac habenarum adductione & remissione quid aliud demonstratur, quam laudati Principis officium; nempe ut in populos subiectos imperium neque dure nimis & inclementer, neque dissolute & negligenter exercent. Bonus Princeps, inquit Seneca lib. 1. c. 18. de clement. Similis est patri, & ideo *pater patriæ* appellatur: patris autem est in severitate meminisse indulgentiæ, & in indulgentia disciplina. Neque enim minus Principi turpia sunt multa supplicia, quam medico multa funera, Sed hac de re nos alibi non uno in loco.

II. (b) *Æolo* similis est quilibet vir sapiens, qui novit moderari affectibus pro opportunitate, & negotiorum presentium: nunc enim conducit simulare iram, nunc dissimulare; sicut *Æolus* ventos retinet & emittit, uti libuerit. Quid autem est præclarior & laude dignior, quam sic in potestate habere permotiones animi, præsertim appetitionis irascentis, ut ad rationis legem & moderamen, velut in antro claudantur, rursumque, si necesse sit, temperato freno laxentur? Quisquis ita sibi imperare didicit, nã ego hunc potentior *Æolo* dixerim,

----- Cui Divum pater, atque hominum Rex

Et mulcere dedit fluctus, & tollere vento.

Appositè huc Tullius. 1. *Offic.* Objurgationes etiam nonnunquam incidunt necessariae, in quibus utendum est fortasse & vocis contentione majore, & verborum gravitate acriore. Id tamen sic agendum est, ut ne ea facere videamur irati. Ad hanc rem etiam Salomon Prov. 16. *Spiritus ad irascendum facilem quis poterit sustinere?* Quasi diceret: Quis tanto robore & fortitudine præditus est, ut ventosum iracundie spiritum sub freno cohibere possit, ne subito erumpat, & obvia quæque turbine perfleret? Ducta similitudo à ventis: scimus autem, iratos naribus

(a) Laudati Principis officium. (b) Vir sapiens, & affectuum suorum dominus.

bus efflare spiritum seu halitum; hinc adagium: *fumantem urfi nasum ne tentaveris.*

Neque verò iræ tantum impetus sunt ad rationis moderamen flec-
tendi, sed cæterarum quoque affectionum humanarum, præsertim cu-
piditatis, voluptatis, timoris commotiones opus habent Æolo pruden-
ti, qui non sinat eas temerè velut discordes in prælia ventos procure-
re, sed regat, domet, & premat habenis.

III. (c) Notandum est, quod Maro loc. cit. Æneid. Junonem inducat
blandissima verba dantem Æolo, quibus eum ad tempestatem in mari
adversus Trojanos concitandam adhortatur. Hoc scilicet faciunt Juno-
nes istæ, superbæ, iracundæ; quibus satis non est solis miscere cælum
terræ, ipsùmque Acheronta movere, nisi viros etiam in partem suarum
libidinum rapiant. Alexander Macedo ut Persepolin, nobilissimam Per-
sidis urbem incenderet, Thais ei temulenta facem prætulit. Curt. lib. 5.
Celsa sedebat Æolus arce, sceptrum tenent; quis hunc regem de sua quiete
movit; & eum turbavit, qui turbas ventorum sceptrum suo domat; quis
incitavit ad tempestatem in alieno regno, nempe Neptuni, exuscitan-
dam? Juno fuit, femineâ fallaciâ blandiens. O quoties fit, ut Ratio,
quam in capite, tanquam in Arce posuit Deus, per illecebras mulierum,
aut pravarum libidinum, in gravissimas perturbationes, & regnorum ac
provinciarum pestes rapiatur? Et quid mollius, ac effeminatius, quàm
illud Æoli:

----- tuus ô regina, quid optes

Explorare labor, mihi iussa capessere fas est.

Hoc dicunt, aguntque, qui femineis imperiis ac blandimentis agun-
tur. Cui non est lecta historia de *Nino* Assyriorum Rege, qui cum vel
unum in diem uxori Semiramidi imperium permisisset, miser conjugis
mandato in vincula coniectus, & imperio ac vita exutus est? Ælian. lib.
7. c. 1. Dio.

IV. (d) Subtiliùs fortassè per Junonem intelligas *Suspicionem* seu
Imaginationem injuriæ, quâ homo correptus, inflatur velut Æolus, & tur-
bulentos in omnem partem ventos, hoc est, furoris impetus spargit. Et-
enim Seneca teste, levissimis ex suspicionibus gravissimæ concitationes
oriuntur. Et quid ingerit futilis hæc Juno. *Suspicio* inquam?

Incute vim ventis, submersasque obrue puppes.

Exere vires, & ostende, quid possit læsa patientia? quid injuria
honori & famæ illata? quid utriusque defensio? Hic verò feroces surgunt

I i i 3

spiritus,

(c) *Feminarum imperium.* (d) *Suspicio causa iracundia.*